Domovský zpravodaj
DOMOVA PRO SENIORY KAPLICE

3-4/2022

VÁNOČNÍ ČAS

v Domově pro seniory Kaplice

05. 12. 10:00 příchod Mikuláše s jeho družin
06. 12. 10:00 hod. - návštěva starosta - Velešín
07. 12. 10:00 návštěva starostka - Zubčice
18:00 hod. - Česko zpívá koledy
12. 12. 14:00 hod. - mezigenerační setkání
13. 12. 09:00 hod. návštěva starosta - Český Krumlov
14:30 hod. - Otec Tomas van Zavrel
14. 12. 08:30 hod. - návštěva starosta - Větřní
15.12 13:00 hod. - výlet Velešín - betlémy
17. 12 12:00 hod. - společný oběd pro rodiny a klienty
19.12 10:00 hod. - návštěva starosta - Kaplice
20. 12 10:00 hod. - české tradice: Boží hod a Sv. Štěpán
10:00 hod. - návštěva starosta - Vyšší Brod
22. 12 10:00 hod. - vánoční zvyky a tradice
23. 12. 10:00 hod. - předávání dárků klientům
25. 12. 14:00 hod. - koncert - Štěpánka Talířová s rodinou
29. 12 10:00 hod. povídání na téma: Narození Ježíše v umění – obrazy slavných malířů
30. 12. 10:00 hod. - silvestrovský program: hry, vtipy, písničky

Jak se v Čechách strašívalo



Bylo, nebylo…
Vítejte v adventním čase našich babiček /prababiček, v čase, kdy místo nahlížení do výkladních skříní nahlíželi lidé do studánek, aby tam spatřili svou budoucnost, kdy místo televizních obrazovek pozorovali dění v přírodě, aby se dozvěděli, jaká bude v příštím roce úroda, kdy děti netrpělivě, ale i se strachem, vyhlížely z oken adventní strašidla. Naši předci věřili že, Vánoce, respektive Štědrý den, má velice tajemnou moc. Mohli tento den předpovídat budoucnost a dokonce ji prý mohli i ovlivnit.

A právě s tím souvisí některé z vánočních zvyků. Magickými obřady si chtěli zajistit plodnost domácích zvířat či bohatou sklizeň, zároveň si tak krátili dlouhé chvíle temných podvečerů a dlouhých nocí a bavili se. Dodnes nám z této doby zbylo např. pouštění lodiček a lití vosku či olova.

Pověst a tradice sv. Barbory



Jedna pověst říká, že Barborky jsou předvánoční bytosti, které se objevovaly v předvečer 3. prosince na zemi. Byly to ženy zahalené v bílých šatech, které rozdávaly hodným dětem dárky a cukrovinky ve tvaru srdíčka, kterým se říkalo Barborky.
V dnešních dobách se v některých rodinách dodržuje zvyk, že si malé děti dají večer 3. prosince punčochu nebo talířek za okno, aby jim tam mohla sv. Barborka dát cukrovinky podle toho, zda byly hodné nebo ne.

Sv. Lucie
Lucie byla před křesťanským pojetím vnímána výrazně pozitivněji než po něm. Je to dáno církevním démonizováním a spojením s germánskou Perchtou, která byla církevními hodnostáři vnímána pohansky a tudíž neakceptovatelně.



Největší potíž svaté Lucie jsou z dnešního pohledu její různé podoby, které vycházejí z lokálních zvyků a tradic. Zatímco jeden region nechal procházet po okolí krásné mladé slečny, jinde se objevovala hrbatá žena schovaná za děsivou maskou, vybavená vařečkou, kterou neváhala děti tlouct.

Dnes si svatou Lucii nejčastěji spojujeme s domácími pracemi, respektive jejich zákazem. To vychází z tradice, kdy bylo ženám a dívkám 13. prosince zakazováno vykonávat jakoukoli domácí činnost. Po vsi chodily ženy převlečené za Lucky, a pakliže přistihly sousedku při fyzické aktivitě, byla zlomyslně trestána rozfoukáním peří či vymotáním zapředených nití. Není divu, že něžné pohlaví v domě raději schovávalo kolovraty na půdu. O to větším paradoxem je, že Lucie je mnohde spojována i s autorstvím tradice předvánočního úklidu, kdy měla pro změnu kontrolovat hospodyňky při udržování čistoty jejich domova. V případě nalezených nečistot opět hrozily záludné tresty.

V některých krajích Lucky chodily po domech s noži a hrozily dětem, které se v období adventu nepostily, rozpáráním mlsného břicha. Ale u nás naštěstí ne

Zapomenutá tradice svatého Ambrože



„Ambrož přestrojený se objeví za soumraku u kostela a děti hrdinsky na něj pokřikují. Občas upustí Ambrož nějakou cukrovinku. Tím přiláká děti ke sbírání. V tom se za nimi milý Ambrož s koštětem pustí a honí je, až dechu popadají," napsal historik Čeněk Zíbrt.

Podle staré legendy se prý na něj, když jako dítě spal, snesl roj včel a do otevřených úst mu nanesl med, což symbolicky vyjadřovalo jeho píli, výmluvnost a sladkost řeči. To bylo považováno za boží znamení a příslib slavné budoucnosti. Kult svatého Ambrože se rozšířil ve středověku za Karla IV.

Včelaři jej přijali za ochránce svých úlů a stal se jejich patronem.
Z Ambrožova života je známo, že vystudoval právo v Římě. Byl tak obratný, že se stal přísedícím u soudu v Miláně. Byl vyhlášený svou moudrostí a laskavostí. Stal se vzorem křesťanského biskupa. Všechen majetek rozdal chudým, otcovsky se o ně staral a bránil je proti bezpráví. Zemřel ve velké úctě a vážnosti 4. dubna 397.

7. prosinec je tak dnem svatého Ambrože, patrona včelařů.
Je podivné, že se svátkem svatého Ambrože je spjat pouze jediný, velice podivný a pro mnohé nevysvětlitelný zvyk. Jeho původ prý je těžké objasnit.

Zdroj: Zapomenuté církevní svátky v Čechách, wikipedie

Co se u nás dělo / děje

Stavba nové sociální služby - Chráněné bydlení Kaplice jde pomalu do svého konce.







Převzetí certifikátu Biografické péče a prezentace domova na konferenci v Praze - 12. 12. 2022





Zaměstnanci Domova pro seniory Kaplice ve světě

Přesvědčit se, zda je pověstná tráva u sousedů zelenější než u nás, se zaměstnanci Domova pro seniory Kaplice letos vydali dokonce dvakrát. Nejprve v červnu do rozpáleného hlavního města Portugalska do Lisabonu, kde měli možnost projít si několik pobytových zařízení pro seniory (obdoba českých domovů pro seniory) a vyslechnout si odborné přednášky přibližující sociální systém v Portugalsku.

A jaká z této exkurze vyplynula zjištění? Moře a nebe jsou v Lisabonu skoro stejně modré a tamní senioři – navzdory závratným částkám za pobyt v zařízeních s péčí (až 3 000 euro měsíčně!), na které se často skládají jejich rodiny, - vypadali spokojeně.
Více formální než prosluněné Portugalsko pak byl kongres „PÉČE 4.0 – změna kompetence Vídeň 2022“, který se v Rakousku konal v posledních říjnových dnech. Tématem celoevropského kongresu pak byly výzvy, kterým čelí sociální služby v Evropě – namátkou např. personální zajištění sociálních služeb, financování sociálních systémů, ale také třeba globální stárnutí populace a dlouhodobá péče o její členy. Kromě výzev se diskutovaly i příležitosti blízkých let: digitalizace (nejen) sociálních služeb, změna dosavadního myšlení manažerů, udržitelnost systémů a další.

I v Rakousku byla příležitost prohlédnout si tamní domovy pro seniory – konkrétně se jednalo o domov ve městě Krems a velkokapacitní pobytové zařízení (téměř 400 lůžek!) přímo ve Vídni. V porovnání s menším útulným zařízením v Kremsu byl důraz na moderní pojetí prostor a technologií ve Vídni znatelný.

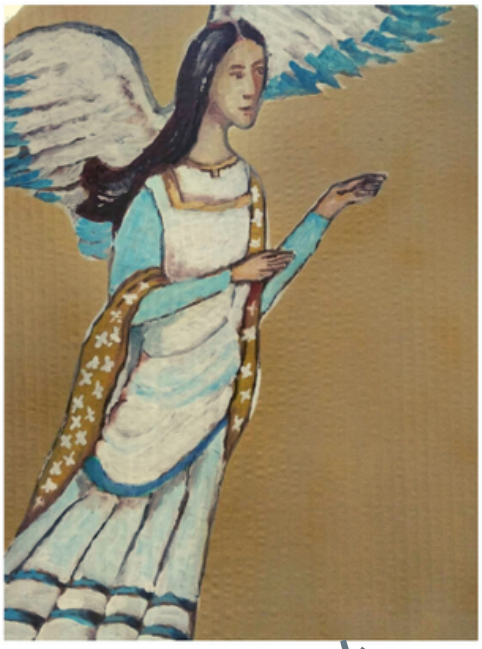
Jak je to tedy se zeleností oné trávy z úvodu? Česká republika má nastavenou svoji vlastní cestu, která – co do kvality péče – nezaostává za západní Evropou, v některých oblastech by se dala specifičnost českého systému považovat dokonce i za výjimečnou (např. dostatečná síť sociálních služeb dotovaných z veřejných zdrojů a nevyžadujících tak od klientů plnou úhradu za poskytnutou péči a služby).

S těmito poznatky jsme se tedy vrátili z letošních zahraničních cest a zálibně si prohlížíme vlastní trávník v Kaplici, vědomi si, že jeho kvalita a prosperita bude nadále vyžadovat každodenní práci a odhodlání.



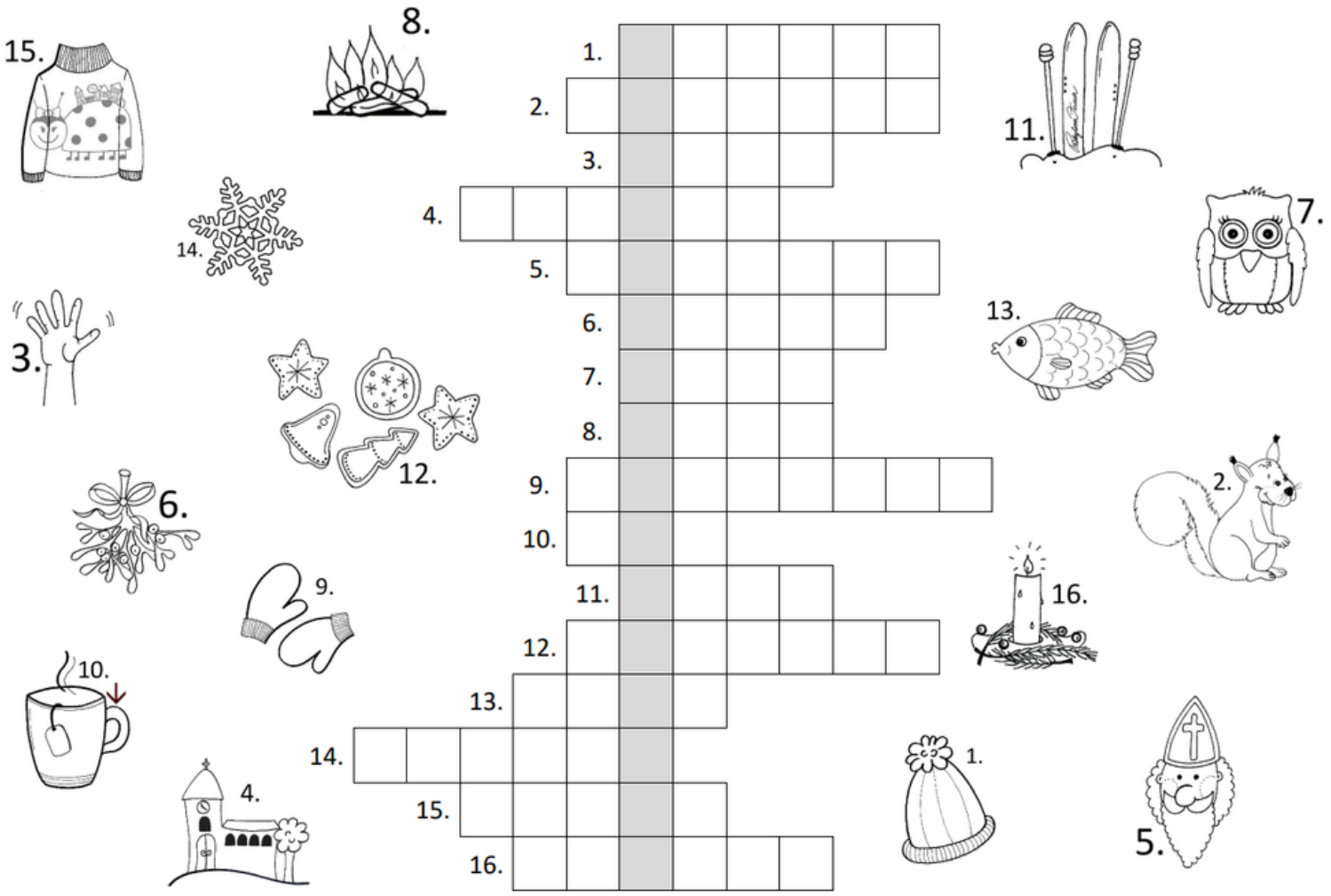


Ve vstupní hale Domova pro seniory Kaplice můžete v tomto adventním a poté i vánočním čase vidět "betlém" ve stylu deskového oltáře, který začal vznikat loni v polovině prosince při odpoledních malováních v rámci arteterapie. Dokončen byl letos v listopadu. Na jeho malování se podíleli tři klienti, pod vedením Magdalény Špičákové z Centra aktivizačních činností. Jednotlivé desky s motivy tvoří celek o délce téměř 190 cm.









Přejeme Vám krásné Vánoce a rok 2023
plný pohody, zdraví a štěstí.

